

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

Készült a Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testületének **2009. február 03-án** – kedden – **du. 17,00 órai kezdettel** megtartott **közmeghallgatásról**.

A közmeghallgatás helye: a Kéký Lajos Városi Múvelődési Központ színházterme

Jelen vannak a közmeghallgatás megkezdésekor: Dr. Éles András polgármester, Oláh Miklós, Dr. Juhász Endre alpolgármesterek, Dombi György, Buczkó József, Kállai Sándor, Szabóné Marth Éva, Tóth Imre, Szólláth Tibor, Kőrösiné Bódi Judit, Balogh Zsigmond, Boros Miklós, László Sándor, Miltner Attila, Török István képviselők

A Polgármesteri Hivatal részéről jelen vannak: Szücsné dr. Sebestyén Irén jegyző, Dr. Kiss Imre aljegyző, Kiss György, Agárdi László, Benkőné Takács Mária irodavezetők, Józsi Sándorné jegyzőkönyvvezető

A közmeghallgatáson jelen volt a város lakossága részéről kb. 150 fő, a Polgármesteri Hivatal dolgozói részéről kb. 30 fő, az önkormányzati intézmények vezetői, dolgozói, nem képviselő bizottsági tagok, a városban működő civil szervezetek vezetői, illetve képviselői, a helyi televízió 5 munkatársa, valamint Dr. Forgács Barnabás, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium közösségi ügyekért felelős szakállamtikára, Kiss Attila országgyűlési képviselő, Hajdúböszörmény város polgármestere, valamint Csige Tamás, Hajdúdorog város polgármestere.

Dr. Juhász Endre alpolgármester úr köszöntötte a közmeghallgatáson megjelenteket. Külön köszöntötte Kiss Attila országgyűlési képviselőt, polgármester urat, illetve a képviselő-testület jelenlévő tagjait. Megköszönte a jelenlévőknek, hogy a közmeghallgatásra eljöttek és a város egyik legfontosabb döntéséhez jelenlétükkel, illetve véleményük megformálásával segítséget nyújtanak. Tudniillik a költségvetés a legfontosabb dolog egy város életében, hiszen egy jól megalapozott költségvetés, illetve annak korrekt végrehajtása lényegesen megkönnyítheti ebben a nehéz időben is a város működését. Az államháztartási törvény február 15-ét tűzi ki határidőként a polgármester úrnak, ameddig be kell nyújtania a költségvetést. Már 2008. novemberében a költségvetés koncepciója elfogadásra került, sőt 2009. január 22-én a költségvetés első verzióját már meg is tárgyalta a képviselő-testület. Sajnos a tervezetben olyan számok szerepeltek, amelyek alapján az nem volt elfogadható, kb. 4.100.000 eFt-os kiadás volt tervezve, amihez sajnos kb. 880.000 eFt-os hiány társult. Nyilván a reális igények és a szükségletek felmérése a mostani közmeghallgatás tárgya is. Azt kérte, hogy vélemények megfogalmazásával segítsék a képviselő-testület munkáját abban, hogy a város reális szükségletei kerüljenek betervezésre, és azok kerüljenek elsősorban megvalósításra. A jelenlegi közmeghallgatás forgatókönyvét akként szeretné elmondani, hogy elsőként polgármester urat szeretné felkérni, hogy a költségvetés tervezetével kapcsolatos új verzióját ismertesse. Ezt követően felkérné a frakcióvezetőket és Török István képviselő urat, hogy az elhangzottakkal kapcsolatos

reakciójukat fogalmazzák meg, majd a jelenlévők részére adna hozzászólásra, véleményformálásra lehetőséget.

Dr. Éles András polgármester úr az önkormányzat 2009. évi költségvetésének tervezetével kapcsolatosan az alábbiakat fogalmazta meg:

Az eddigi gyakorlattól eltérően a technikát is segítségül hívta, amely abban nyilvánul meg, hogy néhány táblázat bemutatásával szemléletesebbé kívánja tenni a hallgatóság számára is mindazt, amit szóban elmond.

A közmeghallgatásra időközben megérkezett agrártárca szakállamtitkárát, dr. Forgács Barnabás urat és Hajdúdorog város polgármesterét, Csige Tamás urat szeretettel és tisztelettel köszöntötte.

Mielőtt a 2009. évi költségvetés felfokozott érdeklődéssel várt számai megjelennek a kivetítőn, azelőtt egy vallomást szeretne elmondani. Amikor Hajdúnánás város gazdag volt, akkor megpróbálta a lakosság zsebében tartani a pénzt, most viszont szegény, és az előterjesztésben azzal fognak megismerkedni, hogy egyáltalán nem biztos, hogy a város minden pénzt a városlakók zsebében akar hagyni. Mert amikor gazdag az ember, akkor szívesebben adakozik, amikor szegény, akkor kénytelen a másik szegényre szorulni. Az önkormányzat engedékenysége az alábbiakban nyilvánult meg:

Az önkormányzatok közül kevesen engedték azt meg maguknak, hogy 49.600,- Ft-ért szennyvízberuházást valósítson meg a lakosság, miközben akik ebben részt vettek, 4 évig nem fizették a magánszemélyek kommunális adóját. Tehát a beruházás értéke nulla forint. Eközben az egyre emelkedő személyszállítás díját az önkormányzat mindenki helyett megfizette.

Ezek a számok már az első pillanatban figyelmeztetőek. Ha a lakosság az önkormányzatnak ezt a gazdagságát mindig jó szívvel elfogadta, akkor azt kéri, hogy most kezeljék egymást felnőttek.

Amit most előterjeszt, azt a képviselő-testület tagjai is most hallják először. A képviselő-testület tagjai azt várták tőle, hogy tegye le azt a komoly költségvetést, amelyet úgy gondol, hogy maga is megszavazna. Ez a költségvetés az, amelyet ő maga is megszavazna.

A leglényegesebb kérdés, hogy ma Magyarországon kinek kell az önkormányzatoknál a felelősséget vállalni a döntésért. Ezzel kapcsolatosan az alábbiak olvashatók a kivetítőn:

„A képviselők nem kötelesek érteni ahhoz, amiről döntenek”

„A törvény szerint **az önkormányzati döntésekért a polgármester, a jegyző és a döntéseket előkészítő szakapparátus a felelős, ...**”

„**Az elmúlt évek önkormányzati munkájának gyakorlatában például sokszor fordult elő, hogy a polgármester kénytelen – akár a legjobb meggyőződése ellenére – olyan döntést hozni, amit a testület többsége rákényszerít, a testület tagjai viszont eleve mentesülnek a felelősség alól, hiszen nem kötelesek érteni az adott témához.**” Ez nem az önkormányzati képviselők degradálása. Az idézet nem tőle való, hanem a Magyar Önkormányzatok Szövetségének (MOSZ) elnökétől, Gémesi Györgytől, Gödöllő polgármesterétől.

A közelmúltban megtartott, és a helyi televízióban bemutatott televíziós vita kapcsán – amely közte és Szólláth Tibor frakcióvezető úr között folyt – elhangzott olyan kijelentés, hogy a költségvetés „villával van összedobálva”, és hogy a polgármester miért hoz olyan számokat, amelyek komolytalanok.

A Szervezeti és Működési Szabályzat így rendelkezik a költségvetés készítéséről:

„24. §

- (1) Az éves költségvetés tárgyalása kétfordulós tárgyalási rendben történik.
 (2) Az első tárgyaláshoz számításba kell venni a bevételi forrásokat, a források bővítésének lehetőségét és meg kell határozni a kiadási szükségleteket, azok gazdaságos, célszerű megoldásait, be kell mutatni a felmerült igényeket, ezek kielégítésének alternatíváit.

.....

- (4) A második fordulóban – közmeghallgatás után – a költségvetési törvény által előírt részletezés után tárgyalja az előterjesztést a testület.”

Gyakori vita a képviselő-testület tagjai között az, hogy az önkormányzatoknak a költségvetése hogyan is alakul. Miután 2006 és 2009. közötti időszokról kérték a képviselők, hogy kerüljön bemutatásra, hogy mi az, ami különbség, és mi az, ami tény. A következő táblázat ezt hivatott bemutatni.

	Tervezett hiány eFt	Tény hiány eFt
2006	100.000	38.533
2007	322.672	137.405
2008	323.667	240.000
2009	(a korábbi 877.000 eFt-tal szemben) 353.791	

Fontos, hogy a tervezett és tényleges hiány aránya grafikonon is bemutatásra kerüljön.

A költségvetés tényleges hiánya és a beruházások mértéke hogyan alakult,- ezt mutatja be a következő grafikon, amelyből érdekességként említendő, hogy 2006. évben több mint 30 millió Ft-os hiány mellett több mint 3 milliárd Ft volt a beruházás összege.

A következő táblázat az állami támogatások változásait mutatja be. A magyar önkormányzatok az elmúlt 19 évben nem feladatfinanszírozottak, mert ha feladatfinanszírozottak lennének, akkor az önkormányzatoknak az adóbevételi jogosítványaik nem lennének meg, és az állami támogatásból nem lenne visszaosztás. Ez egy vegyes rendszerű, részben normatív finanszírozás, részben pedig különböző bevételekre való jogosítással az önkormányzatok a különböző feladatokat megpróbálják rangsorolni, amihez a saját erejükből megfelelő támogatásokat tesznek hozzá. Gyakran előfordul, hogy arról kezdenek el beszélni, hogy évenként csökken a normatíva. Például a mai nap folyamán megnézte, hogy a 2008-as normatíva és a 2009-es normatíva között mi okozza a különbséget. Nominál értékben a két normatíva azonos. Ami a kivetítőn olvasható, az azért van, mert a 13. havi fizetésnek a

finanszírozása korábban benne volt a normatívába, most pedig nincs benne a normatívába. Ha valaki a tavalyi évi közoktatási normatív támogatást visszaosztja az idei normatívával, levonva a 13. havi fizetést, akkor meglepetés, hogy azonos az összeg. Természetesen abban nincs vita, hogy reálértéken ez kevesebb. Azt is el kell mondania, hogy azt, hogy egy oktatási intézmény működésében milyen hiányok jelennek meg, és mennyivel kell az önkormányzatnak a normatívát kiegészíteni, az az oktatás szerkezetéből, az iskolában biztosított lehetőségekből, a pedagógustársadalom összetételéből tevődik össze, de még bele kell kalkulálni az osztálylétszámoknak olyan módon történő felduzzasztását is, amelyikről most nincs értelme beszélni.

A normatívákkal kapcsolatban gyakran hangoztatta, hogy egyetlen kormány se tett eleget annak az elvárásnak, hogy a normatívák lehetőleg fedezzék a kiadásokat.

Egy számra szeretné felhívni a figyelmet, nevezetesen az önkormányzati tűzoltóság finanszírozásának megugrására. Mielőtt azt hinné a tűzoltó-társadalom, hogy máris eldöntötte az önkormányzat, hogy az egyébként vitássá tett finanszírozások tekintetében a hajdúnánási önkormányzat önként fizetni fog, - ez nem arról szól. Ez arról szól, hogy az önkormányzati tűzoltóságoknál a munkaidő csökkent, és a csökkenéseket létszámnöveléssel oldják meg és a létszámhoz biztosítják a béreket is. Amiről beszél, az egy korábbi – országos szintű – ügy, miszerint az önkormányzati tűzoltóságok perben és haragban állnak a fenntartóikkal, és az, hogy ki és mennyit fizet, az a független magyar bíróságra fog tartozni.

Való igaz, hogy a normatíva feletti támogatás ilyen mértékű növekedése következett be, azonban felhívta a figyelmet, hogy van benne olyan növekedés is, amelyről a pedagógusoknak nem rossz véleményük van. A Megyesi-kormány beváltotta ígéretét, és a pedagógusok alapbérét 50 %-kal növelte.

A tanulói létszám az oktatásban elnevezésű táblázatból kitűnik, hogy 2002-ben egy kimagaslóan nagy szám van megjelölve, aminek indoka az, hogy az egyik intézmény vezetője jól „felnyomta” a normatíva igénylésnél a tanulói létszámot, aztán pedig az önkormányzat visszafizette a megigényelt normatívát.

A következő kép a létszám és a finanszírozás együtthatását mutatja be.

A következőkben arról szól, hogy – véleménye szerint – mit kell tenni annak érdekében, hogy a túlélés esélyei megmaradjanak.

Mindenek előtt azt szeretné mondani, hogy a bevételi oldal egy rendkívül korrekten megfogalmazott és feszesen számon kért bevételekkel számol. Ebben a kérdésben kinyilatkozta, hogy nem támogatja az építményadó eltörlését, amely 32 millió forinttal szerepel a bevételi oldalon.

A költségvetés tervezete nem egy választásra készülő önkormányzatnak, nem egy olyan polgármesternek, aki a népszerűségét akarja hajhászni, hanem egy nagyon feszes és kifejezetten szigorú költségvetési tervezet.

Az intézmények költségvetése tekintetében:

- Személyi és járulék jellegű kiadások: általános és középiskoláknál 3 %, más intézményeknél 2 %-os bérmegtakarítás előírásával meg lehet takarítani 37.954 eFt-ot.
- Dologi kiadások a tavalyi eredeti előirányzat és az évközi előirányzat átcsoportosítások (személyiből, járulékból dologi), valamint a szállítói tartozások

figyelembevételével, az étkezésen felüli dologi kiadások 5 %-os emelésével lettek figyelembe véve, ami 31.532 eFt megtakarítást jelent.

Így az önkormányzati intézmények támogatásának csökkenése 69.486 eFt

A túlélés esélyének II. fejezetében a Polgármesteri Hivatalnál bekövetkező változásokra szeretné felhívni a figyelmet:

- A személyi és járulék jellegű kiadásoknál a 10 %-os illetménykiegészítésre vonatkozó javaslatot visszavonta, pedig – hangsúlyozza – kijelentheti, hogy egyre nehezebb jó képességű, felkészült szakembereket találni olyan bérért, amit a hajdúnánási önkormányzat nyújtani tud.
- 2009. április 1-től az önkormányzat hozzon létre egy társaságot, amelyik a helyi televízió és a helyi újság összevonásából következik be. Ezért a helyi televízió támogatása megemelkedik 3.500 eFt-tal, azonban a Hajdúnánási Újság a jövőben nem ingyenes újság lesz, és a hirdetési tarifa emelkedjen 50 %-kal.
- Az önkormányzat költségvetési helyein 77.000 eFt-tal csökkenteni kívánja a helyi utak létesítését és felújítását. Ez abból vonódik le, amit mint tervezetet megvalósítani szándékolt a Polgármesteri Hivatal.
- A helyi utak fenntartására vonatkozó pénzüsszeget pedig 2.500 eFt-tal csökkenteni kívánja.
- A tervezetben szerepelt a Bocskai u. 12-14. számú ingatlan tetőszigetelése. Ebből nem az egész kerül megvalósításra, hanem csak az, amelyik feltétlenül fontos, ezért 3.300 eFt-tal csökkentésre kerül a betervezett összeg.
- Nem támogatja a vidéki örökség megőrzése pályázat önerejére (vízitúra fogadó állomás, stb.) betervezett 6.000 eFt biztosítását.
- Az a javaslata, hogy a mozi kerüljön a művelődési központhoz, és a rezsiköltség 1.800 eFt-tal maradjon az intézménynél. A mozi átadásával a művelődési központnak megnyílik a lehetősége arra, hogy a helyiségekkel gazdálkodjon. A művelődési központ kezelésében ésszerűen lehetne a mozi helyiségeit használni. De nem csak egy épület kerülne át, hanem egy feladat is, ami kötelező, hogy átkerüljön, ez pedig a Teleház szolgáltatás. Ugyanis az önkormányzat kötelezettséget vállalt a főtér rekonstrukció keretében, hogy a Teleház szolgáltatást a jövőben is működtetni kívánja. Ez viszont azt is jelenti, hogy a művelődési központ létszámából kell kikerülnie ennek a feladatnak a működtetéséhez is.
- Javaslata, hogy a képviselő-testület a Szervezeti és Működési Szabályzatát március hónapban változtassa meg. Mondja ki, hogy az önkormányzati bizottságok száma négy legyen a mostani hat bizottsággal szemben. A képviselők egy bizottságnak legyenek a tagjai, és a külső bizottsági tagok létszáma 8 fő legyen. Ez a számítás abban az esetben helyes, ha egy képviselő azt mondja, hogy nem kíván valamelyik bizottságban részt venni. Ha minden képviselő ragaszkodik ahhoz, hogy tagja legyen egy bizottságnak, akkor a Pénzügyi Bizottság létszámát javasolja 7 főre emelni, míg az egyéb bizottságok létszáma 5 fő legyen, ami 3 képviselő és 2 külsős bizottsági tagból álljon. Ez a megtakarítás a 8 hónapot figyelembe véve 3.327 eFt, azonban egy év múlva ennek eredményeként a költség nem egészen 7 millió Ft-tal lenne kevesebb. Az Ügyrendi és Igazgatási Bizottságot és a Mezőgazdasági, Szolgáltatási és Vállalkozási Bizottságot javasolja megszüntetni, illetve beolvasztani részben a

Városfejlesztési, Környezetvédelmi és Idegenforgalmi Bizottságba, részben a Pénzügyi Bizottságba.

- A Polgármesteri Hivatal üzemeltetésében a dologi kiadások 6 millió Ft-tal történő csökkentését látja indokoltnak.
- A reprezentációs költségek 500 eFt-tal történő csökkentését javasolja.
- A Polgármesteri Hivatal fejlesztési kiadásaiból 43 millió Ft elvonását javasolja. Ez két nagyobb tételből tevődik össze: az egyik egy nagyon kockázatos, ezért 500 eFt-tal benne maradt a tervezetben, hogy meg kell vizsgálni az elektromos hálózatot, amely igen elavult. Ha a szakemberek azt mondják, hogy nem kell 22 millió Ft-ot a Polgármesteri Hivatal elektromos hálózatának fejlesztésére fordítani, akkor ez a feladat elmarad, ha viszont azt mondják, hogy szükségessé válik, akkor a képviselő-testülettel közös lesz a felelősség.
- A másik dolog: a Polgármesteri Hivatalban egy olyan helyiség kialakítása, amely a testületi és egyéb ülések megtartására szolgálna, ezáltal a nagyterem csak esküvők tartására lett volna igénybe véve. Ennek a betervezett költsége elvonásra került.
- A város- és községgazdálkodási feladaton 11.200 eFt elvonást javasol. Ezen összegben szerepel a főtéren a szovjet katonák exhumálásának költsége, különböző tervezői és szakértői díjak költségei.
- A parlagfű irtásról a későbbiek során a közhasznú, közcélú foglalkoztatással kapcsolatosan kíván szólni, ott jelentős létszám fog rendelkezésre állni, hogy a parlagfű irtásban részt vegyenek.
- Egyelőre nincs fedezete a szúnyogirtásnak.
- 1 millió Ft-tal javasolja csökkenteni a polgármesteri keretet, amely 1.500 eFt volt. Ez a keret arra szolgált, hogy ha valahol olyan magas volt egy-egy kisebb közösségnek a különböző infrastrukturális beruházása, hogy ahhoz valamilyenfajta támogatás indokolt volt, akkor a megvalósítás érdekében ezen keret nyújtott támogatási lehetőséget.
- Igényként merült fel már korábban a kertvárosi településrész közvilágításának fejlesztése, aminek költsége nincs betervezve, valamint a karácsonyi díszkivilágítás költségei sem szerepelnek a tervezetben, ezért e két feladat elmaradása miatt 15.700 eFt elvonást javasol.
- Nincs sikeres pályázat, ezért nincs betervezve a Barcsa János Általános Iskola tálalókonyhájának kialakítása, az Idősek Klubjának kialakítására és a műemlék jellegű épületek karbantartásánál is csökkentésre kerül a rendelkezésre álló keret.
- 170 millió Ft kiadással szerepelt a költségvetés-tervezet első olvasatában a TISZK-vel kapcsolatos pályázat, azonban nincs tudomás a döntésről. A pályázatról szeptember hónapban döntést hoztak, azonban az egyik dokumentum szerint Hajdúnánás Városi Önkormányzata nyert, a másik értesítés szerint nem nyert. A hajdúnánási székhelyű, de Polgárt, Tiszalököt, Hajdúböszörményt és Hajdúnánást magában foglaló szakképzési társulásnak a fejlesztésében egyelőre ezzel nem számol.
- *A munkanélküli ellátásokkal kapcsolatban:* Remények szerint áprilistól a hatékonyan működő új szociális ellátó rendszer két lényeges elemet különböztet meg. Az egyik: az úgynevezett rendelkezésre állási támogatás, míg a másik a közcélú munkavégzés. A tervek szerint a rendelkezésre állási támogatásban kb. 100 fő részesül majd, míg a közcélú munkás átlagléttszáma 180 főre kerül megemelésre. A finanszírozás

tekintetében a közcélú munkához az önkormányzatnak 10 %-ot kell biztosítani. Az eredője ennek az, hogy minél inkább arra ösztönzik az önkormányzatokat, hogy inkább munkát adjon, mintsem rendelkezésre állási támogatást fizessen. Ebben viszont az önkormányzat nagyon számít a házi orvosok rendkívül korrekt hozzáállására, tehát ők is vállalják fel, ha azt tapasztalják, hogy valaki csak azért megy el a házi orvoshoz, hogy kibújjon a munkavégzés alól, és kapja meg a rendelkezésre állási támogatást.

- Az iskolatej biztosítása finanszírozásának megváltoztatása miatt az iskolatej ellátást a heti két napról egy napra javasolja, ami 3.055 eFt megtakarítást eredményez.
  - Javasolja az első lakáshoz jutók támogatásának július 01-től történő megszüntetését. Ez az intézkedés 16.500 eFt megtakarítást jelent az önkormányzatnak.
  - A csapadékvíz-elvezető csatornák felújítására betervezett összegből 10.000 eFt-ot, míg a Hajdúnánás-Hajdúdorog távvezetéken történő szennyvíz minőségének javítására tervezett összeg (3.000 eFt) teljes elvonását javasolja.
  - Török István képviselő felvetését részben elfogadva, részben átgondolva azt javasolja, hogy a személyszállítási díj fokozatos lakosságra való átterhelése július 1-től történjen meg, ami 17.309 eFt-ot tesz ki, és amely összeg az előző évhez képest az ideig évben növekedett a személyszállítás díját jelenti. A jövő évben ez a tétel 4 %-ot fog jelenteni.
- Az egyéb településtisztasággal kapcsolatos kiadáscsökkentésben 4.000 eFt-ot javasol az eredeti költségvetési tervezethez képest elvonni.
- Megfontolni ajánlja a gyepmesteri telep vállalkozási szintű működtetését.
  - A városi sportegyesületek támogatásánál a betervezett 26.000 eFt összeget 18.000 eFt-ra javasolja módosítani, ezáltal 8.000 eFt megtakarítás érhető el.

Amiről eddig nem esett szó:

- Fürdőfejlesztés: E területen olyan beruházás végrehajtása fog megtörténni, ami elsősorban a gyógyászati tevékenység bővítését eredményezi. Az önkormányzat ehhez szeretett volna egy első osztályú panziót építeni, azonban az e célra benyújtott pályázat sikertelen volt. A fürdőfejlesztés úgy tűnik, hogy célba ér, az 500.000 eFt-hoz 250.000 eFt önerő szükségeltetik. A HÉPSZOLG Kft. ügyvezető igazgatójával történt tárgyalások során az igazgató úr bevállalta a kamat törlesztését, a tőke törlesztése az önkormányzatra vár, ami 250.000 eFt. Ezt a tételt nem tartalmazza a költségvetési tervezet.
- Az önkormányzatnak jelenleg folyó pályázatai közül látszik, hogy milyen nagyságrendű beruházásokra lenne szükség és milyen önerőre: Az orvosi rendelőben megvalósításra tervezett beruházásra 100.617 eFt, a bölcsődei fejlesztésre 28.332 eFt, a TISZK-es pályázathoz 170.000 eFt, míg a csőszkunyhók felújítására 1.690 eFt önerőre lenne szükség.
- Nagy valószínűséggel április hónapban újra kiírják azt a pályázatot, amely a fürdőben egy I. osztályú panzió megépítését irányozná elő.
- A suttogó propaganda megelőzése érdekében elmondja, hogy van két intézményvezetővel szemben, még le nem zárult jogvitája az önkormányzatnak. A két intézményvezető peréről érdemi dolgokat nem kíván mondani. Azt lehet látni, hogy ma Magyarországon elszabadult a bíróságok ítélezési gyakorlata, enyhén szólva is vitatható ítéletek születnek. A minisztériumok különböző állásfoglalásai

egymásnak ellentmondóak és perben nem használhatóak fel. Természetesen az önkormányzattal szemben is indítottak pert, az ingatlan elbirtoklással kapcsolatosan viszont az önkormányzat nyert. Ő is beperelte a munkáltatóját, mert olyat akartak a nyakába húzni, amelyből nem hátránya, hanem nyeresége volt a helyi önkormányzatnak.

Ami az ígéreteket illeti:

- Nem gondolja, hogy az ígéreteket itt és most kell számon kérni. Reméli, hogy két év múlva a lakosság számon kéri a villamost, a multifunkcionális sportcsarnokot és reméli, hogy azt is megkérdezik, hogy valóban érdemes-e Hajdúnánáson pedagógusnak lenni.
- A képviselő-testületnek meg kell ígérnie a város lakosságának, hogy nem az álmok világában, de akár hosszú távra is gondolkodnia kell néhány kérdésben. A gázkérdésben el kell kezdeni azon gondolkodni, hogy van-e alternatív energiaforrás lehetősége. Körbejárásra került, hogy a geotermikus energia kivételnek milyen lehetőségei, illetve milyen költségei lennének.

Az ígéreték és a tapasztalat mentén: senkinek nem kénye-kedve a gázáremelése kapcsán a távhőszolgáltatás díjának emelése. A HÉPSZOLG Kft. ügyvezető igazgatójával történt tárgyalások során szóba került, hogy a cég pillanatnyi helyzetében már olyan intézkedéseket hoztak, amellyel személy szerint nem ért egyet, mert az étkezési utalvány biztosítását – átmenetileg – megvonták a dolgozóktól, mert a finanszírozása a cégnek már-már lehetetlenné látszik. Ez pedig a dollár árfolyamának magas voltára és ezért a gáz árának a még most a nagyon magas létére vezethető vissza. Azt tudni kell, hogy a szabad piacra történő kimenetellel várhatóan a gáz árának csökkenésével némi távhőszolgáltatási díj is előfordulhat. Itt és most ki kell mondani, hogy a február 12-ei testületi ülésen minden valószínűség szerint a képviselő-testület a távhőszolgáltatás díjának emelését fogja elhatározni. Ez azért van, mert a Kft-nek egy hónapban 9 millió forinttal több a kiadása, mint a díjból megtérülő bevétel.

- Megígérte, hogy partner lesz, vagy kezdeményezője annak, hogy a Bocskai u. 79. szám alatti ingatlan - a fűtési szezon végével - kerüljön kiürítésre. Ez azt jelenti, hogy az önkormányzat vagy lakva eladja, vagy felújítja, de azok a lakók, akik közül sokan több évtizede egyetlen fillért nem fizetnek, azok ne lakjanak ingyen egy város közösségének terhére.

Azt tudni kell, hogy Hajdúnánáson több mint 500 gyermek ingyen étkezik. De azért az nincs rendjén, hogy mindenféle támogatást egy meghatározott kör kap, a többiek pedig fizetnek. El kell jönnie annak az időnek – az eddig elhangzottak is azt igazolják –, ha az önkormányzat nem fog megfelelő szintű szigorral hozzájárulni ezekhez a rendszerekhez és emberekhez, akkor Hajdúnánás városnak a jövőjét nem lehet olyan színnel írni, amivel szeretnék, az sokkal sötétebb árnyalatú kell, hogy legyen

A morális válság hatásáról:

„Mindenki intézkedik, a hivatal, az önkormányzat nevében eljár.”

Nem tartja elfogadhatónak azt a magatartást, miszerint egy képviselő bemegy az OTP és Kereskedelmi Bankba és megkérdezi, hogy tényleg igaz-e az, amit a polgármester

mond, miszerint egyre kevesebb pénz van a bankoknál, és egyre szigorúbb feltételekkel adják a hiteleket még az önkormányzatoknak is.

Azt is elfogadhatatlannak tartja, hogy az önkormányzatiság megalakulása után 19 évvel egy képviselő bélyegzőt, a mezőőröknek névjegykártyát szeretne, vagy az egyházi vezetőknek Hajdúnánáson a képviselők írnak levelet az önkormányzat nevében. De mondhatná azt is, hogy a Hajdúnánási Újság főszerkesztője úgy dönt, hogy Hajdúnánási Újság nyomdai munkáját nem Hajdúnánáson készítteti el, hanem egy debreceni céget bíz meg vele.

Azt sem tartja helyesnek, hogy önfoglalkoztatóvá válik valaki. Ez abban nyilvánul meg, hogy egy intézményvezető a saját intézményéből rendszeresen vesz fel pénzt.

Az a javaslata, hogy a versenyeken, pályázatokon sikeresen szereplő tanulók jutalmazása 100 eFt-tal növekedjék, ellenben a pedagógusok a jövőben ne kapjanak jutalmat. A jövőben a pedagógustársadalomban elismerést kiváltó erkölcsi és egy kevés anyagi juttatással ezt vissza lehet adni.

Az egyezségi ajánlata a következőkből áll:

Mondja ki a képviselő-testület, hogy

- a 2009. évi költségvetés hiánya nem lehet több 350.000 eFt-nál,
- február 12-i testületi ülésen bárki tehet módosító javaslatot, de meg kell tennie, hogy honnan kívánja a forrást elvonni, ha valahol a kiadást növelni kívánja,
- a bevételi oldal nem növelhető ingatlan értékesítésből, vagy arra való hivatkozással,
- az évközi bevételek a tartalékot növelik,
- az ellenzék tiltakozása esetén a többség nem dönt, hanem egyeztetni kíván,
- ha esetleg intézmény-átstruktúrázásra kerül sor, akkor a fentiekben megfogalmazott módussal kell eljárni.

Ha a fentiek megvalósulnak, akkor a képviselő-testület kisebbségi képviselőcsoportja is osztozhat a többségi képviselőcsoport felelősségében a költségvetéssel kapcsolatban.

(A közmeghallgatásra dr. Kiss József képviselő úr megérkezett, így a képviselő-testület ezt követően 16 fővel folytatta tovább a munkáját.)

A költségvetés tervezetben van egy olyan tétel, amelyik az egyik szervezet támogatásának növelése mellett egy terepjáró gépkocsi beszerzése történjen meg, és a mezőőrök ne a saját gépkocsijukat használják a határba, hanem a beszerzendő gépkocsival vigyék ki a mezőőröket a határba, a termőföldhöz közelebb kerülve gyalog járják be az őrzésükre bízott területeket, és a munkaidő végeztével a szóban forgó gépkocsival a mezőőrök hazaszállítása megoldható lenne. Nem gondolja, hogy a magyar mezőgazdaságban az lenne a divat, hogy személygépkocsival járnak a mezőőrök a határban.

Megoldásként ajánlja:

„Az összevisszaságban találd meg az egyszerűséget, a hangzavarban a harmóniát. A nehézségek között mindig ott van a lehetőség.”

Dr. Juhász Endre alpolgármester úr megköszönte polgármester úrnak a költségvetés tervezetével kapcsolatosan elmondott módosító javaslatait, valamint a jelenlévők türelmét. Megkérte a frakcióvezetőket, illetve Török István képviselő urat, hogy kifejezetten a 2009. évi költségvetésre vonatkozóan mondják el álláspontjukat, illetőleg a polgármester úr által elmondott módosításokkal kapcsolatosan a reakciójukat fogalmazzák meg.

Kőrösiné Bódi Judit képviselőnő – mint a baloldali képviselőcsoport frakcióvezetője – hozzászólása elején elmondta, hogy bár a polgármester úrnak a költségvetés tervezetével kapcsolatos módosító javaslatait most hallja először, azonban az elmondottak nagyon sok mindenben megegyezik az ő gondolkodásával. Sajnálja, hogy a kivetítő szerkezet kikapcsolásra került, mert szerette volna, ha az az oldal fennmarad, ami a összefogást tartalmazza és a kézfogást megjeleníti. A polgármester úr előterjesztésében a legfontosabbnak azt tartja, hogy minden területet érintett. Egyetért azzal, hogy a képviselő-testületnek saját magán is kezdenie kell a megszorításokat, ami a bizottságok átszervezésében nyilvánul meg. Határozottan azt gondolja, hogy most van egy esély arra, hogy egy együttműködésbe újra megtörténhet az, ami a 2007. évi költségvetés elfogadásakor megtörtént, miszerint akkor elfogadta a város költségvetését. Bízik abban, hogy a képviselő-testület el fog tudni jutni odáig, hogy egyöntetűen meg fogja tudni szavazni a város költségvetését.

Megkérdezte a polgármester úrtól, hogy a Vállalkozásfejlesztési és Foglalkoztatási Pályázattal kapcsolatosan milyen elképzelései vannak.

A baloldali képviselőcsoport frakciója nevében az együttműködési ajánlatot maximálisan el tudja fogadni és mindent meg fognak tenni annak érdekében, hogy siker legyen a vége.

(A közmeghallgatásról dr. Kiss József képviselő úr eltávozott, így a képviselő-testület ezt követően 15 fővel folytatta tovább a munkáját.)

Dr. Juhász Endre alpolgármester úr felkérte polgármester urat, hogy a frakcióvezető asszony részéről elhangzott kérdésre adja meg a válaszát.

Dr. Éles András polgármester úr az elhangzott kérdésre az alábbiakat válaszolta:

Tudvalévő, hogy a Vállalkozásfejlesztési és Foglalkoztatási Pályázat nem éri el a célját, nem úgy működik, mint ahogy kellene. A költségvetés tervezetében 8 millió Ft-tal szerepel egy úgynevezett szakképzési támogatási pályázat. Úgy gondolja, hogy a Csiha Szakképző Intézményben, illetve a Kőrösi gimnázium szakközépiskolai osztályánál kellene megvizsgálni annak lehetőségét, hogy félévenként támogatni a jó képességű, a jövedelmi viszonyaikat illetően hátrányos helyzetben lévő gyermekeket, de a feltétel nem Bolognai módszer, hanem 3,2-es tanulmányi eredmény után automatikus folytatódik a támogatás annak, aki elnyerte egyszer a támogatást. A szakmákat is ki kell választani. Megítélése szerint kifejezetten a hiányszakmák finanszírozásában, vagy a helyi foglalkoztatásban hiányszakmának mutatózó gyerekek számára biztosítana módot és lehetőséget, hogy a családok számára is enyhülne a teher a gyermek taníttatásával kapcsolatban. A feltételek még nincsenek kidolgozva.

Török István képviselő úr hozzászólását az alábbiakra vonatkozóan fogalmazta meg: A polgármester úrnak arra vonatkozó megnyilatkozásával csak részben ért egyet, hogy amikor az önkormányzat gazdag volt, akkor a lakosság zsebében hagyta a pénzt. Az önkormányzatnak egy fő hibája volt, hogy amikor gazdag volt, nem a vállalkozók segítségére és a munkahelyek teremtésére fordította a megtakarított pénzeit, lehetőségeit, hanem olyanokra fordította, amelyek abszolút nem termelték újra magukat, és ebben a városban nincs adófizető-képes vállalkozói réteg és fizetőképes kereslet. Mindig hiányolta, hogy az ipari park kellő időben nem valósult meg, ezért ma és a jövőben is rettentően érezni lehet a hatását, mert a városban nincsen olyan lehetőség, hogy vállalkozói réteg vagy befektetők jöjjenek. A bankok és a beruházni szándékozók úgy értékelik Hajdúnánást, hogy az autópálya leágazásával egy dinamikus fejlődés előtt álló városról van szó, azonban idővel rájönnek, hogy nincs sem fizetőképes kereslet, sem adófizető vállalkozói réteg nincs.

Fájlalja, hogy Hajdúnánás város nem lett kistérségi központ. Ez meglátszik abban, hogy míg Hajdúböszörményben közel 4 milliárd forintos beruházást hajtott végre, addig Hajdúnánás városban morzsányinak mondható a fejlődés nagysága.

Annak idején olyan munkahelyeket kellett volna teremteni és olyan értékeket előállítani, amelyek újratermelik magukat. Örül a főtér rekonstrukciója kapcsán megújult térnek és épületeknek, de szomorú akkor, akkor amikor 3-4 szökőkút le van takarva, mert működésükre sincs az önkormányzatnak pénze.

Nagyon örül annak, hogy a polgármester úr a szemétszállítás díjának részben a lakosságra történő áthárításával egyetért. Többször hangsúlyozta, hogy a jövő szomorúsága és a város visszafejlődését fokozza a jelenlegi szemétszállítási rendszer, amit teljesen meg kellene reformálni. A város lakossága részéről nincs ösztönző rendszer kidolgozva, hogy minél kevesebb szemetet termeljen. Meggyőződése, ha ez az ösztönző rendszer kidolgozásra kerülne, és mindenkinek annyit kellene fizetnie, mint amennyi szemetet előállít, akkor kb. 50.000 eFt-ba kerülne a szemet elszállítása a városból. Ebből duplán lehetne finanszírozni azt, amit kérne, miszerint az építményadó kerüljön eltörlésre. Ennek indoka, hogy ez az adó nem egy igen szűk vállalkozói réteget érint, 50-60 %-át 20 cég fizeti be. Ezek a cégek több mint ezer embert foglalkoztatnak. Van olyan vállalkozó, aki az építményadó 15 %-át fizeti, és több vállalkozó 7-8 -10 %-ot fizetnek. Az építményadó eltörlése a szóban forgó vállalkozókon annyit segítene, hogy ebben a gazdasági helyzetben átsegítené egy olyan ponton, hogy lehet, hogy nem kellene felszámolnia a cégét és nem kellene munkahelyeket megszüntetni.

Mint a Kereskedelmi és Iparkamara helyi testületének vezetője sok vállalkozóval beszélget, sok vállalkozó készül leépítésekre, munkahelyek megszüntetésére. Ezeket a tényeket is szem előtt kellene tartani. Megítélése szerint az építményadó eltörlésével a betervezett összeg az iparüzési adóból megtérülne, mivel sok cégnek és vállalkozónak nem kellene a létszámát csökkentenie.

A másik dolog:

Jelenleg 20 millió Ft-os veszteségnél tart a Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft. távhőszolgáltatási ágazata, aminek az az oka, hogy a képviselő-testület nem hozta meg kellő időben a szolgáltatási díj emelésére vonatkozó döntését.

Arra kérné a döntéshelyzetben lévőket, valamint azokat a politikai erőket, akik tudnak Hajdúnánás városon segíteni és szeretnének a jövőben is országgyűlési képviselők lenni, valamint szeretnének az országban pozíciót elérni, hogy segítsék Hajdúnánás várost, és hozzanak ide olyan befektetőket, amelyekkel munkahelyet lehetne teremteni. Ehhez kérné a képviselő-testületet, hogy ha hitelből is, de támogassa a munkahelyteremtést, mert a jövő útja egyedül ez lehet.

A polgármester úr által, az önkormányzat 2009. évi költségvetésével kapcsolatban elmondott tervezetének egy részével egyetért.

Még egyszer hangsúlyozta, hogy nem a költségvetés elfogadása előtt 8 nappal kellett volna a polgármester úrnak a most elhangzott javaslatait megtenni, hanem az első tervezetet már úgy kellett volna összeállítania, amelyre lehetett volna reagálni, javaslatokat megfogalmazni, és szakemberek bevonásával kellett volna előterjesznie. Most 100-500 eFt-okon próbál spórolni a képviselő-testület akkor, amikor évekkel ezelőtt egy intézményvezető 2-2,5 millió Ft-ot tudott eltelefonálni.

Szólláth Tibor képviselő úr – mint a jobboldali képviselőcsoport frakcióvezetője és mint a Pénzügyi Bizottság elnöke – észrevételeit, hozzászólását az alábbiakra vonatkozóan mondta el:

Látszik, hogy elindult egy újabb politikai kampány. Reméli, hogy nem ez lesz az évadnyitó, és szeretné, ha a képviselő-testület egy közmeghallgatás keretein belül tudna maradni. A polgármester úr által elmondott javaslatokról most hall először, ezért ahhoz érdemben nem lehet hozzászólni. Nyilvánvalóan a jobboldali képviselőcsoport együtt fog dolgozni a költségvetésnek a végleges kidolgozásában.

Azt tartja problémának, hogy január végén benyújtásra kerül egy ötletalmaz, és február 15-ig pedig el kell fogadni az önkormányzat 2009. évi költségvetését. Nyilvánvaló, hogy ez lehetetlen. Ha az ötletalmaz január elején bekerül a képviselő-testület elé, akkor január végéig lett volna idő azt átdolgozni, és nem lenne akadálya annak, hogy az önkormányzat jövő évi költségvetését a képviselő-testület február 15-ig elfogadja.

A korábbi 50 %-os pedagógus béremeléssel kapcsolatban: az egy megérdemelt és az alulfizetett közszolgálati szférának a reális béremelése volt. Egy baj van ezzel, hogy akkor a finanszírozási összeget odaadta a kormány az önkormányzatoknak, azonban a további években elfelejtette finanszírozni ezt az emelést. Meg kell nézni, hogy az önkormányzatnak a normatíván felüli támogatása mennyire megugrik.

Ma Magyarországon egy olyan dél-amerikai modell kezd kialakulni, ahol a nemzeti vagyonnak a 60-70 %-át a legfelsőbb 5 % alkotja, és a társadalom teljesen szétszakad. Van egy leszakadóban lévő réteg, amelynek következtében a létminimum alatt már több mint 3 millió ember él, és erre a rétegre plusz terheket rakni nagyon nehéz.

Fürdőfejlesztéssel kapcsolatban: A polgármester úr elmondta, hogy a fürdőfejlesztés egy prioritás. Ezt elfogadja, bár azt gondolja, hogy ha valaki fürdőfejlesztést hajt végre, akkor azt úgy kell tennie, hogy legalább nullszaldós legyen. Úgy kell az egész beruházást ütemezni, hogy a bejövő bevételekből lehetőség szerint azt finanszírozni lehessen.

Egyetért polgármester úrral abban, hogy megingott a bizalma a magyar igazságszolgáltatásban. A jobboldali képviselőcsoportnak is megingott a bizalma, amikor a polgármester úr munkaügyi perét úgy alakították, ahogy alakították.

Azzal is egyetért a polgármester úrral, miszerint a baloldali képviselőcsoport felelőtlen pénzköltésben nem partner. A jobboldali frakció tagjai nevében megígérte, hogy felelőtlen pénzköltésben, mint ahogyan eddig sem, a jövőben sem lesznek partnerek.

A geotermikus energia kapcsán: lemond arról, hogy ő hozta a köztudatba, erről soha nem beszélt, a polgármester úr most hozta szóba, és reméli, hogy ezáltal meg is fog valósulni, nem úgy, mint az ipari park, ami Török István nevéhez kötődött. Azzal egyetért, hogy a felvetés után létre kellett volna hozni az ipari parkot. A polgármester úrnak az az állítása nem igaz, hogy a geotermikus fűtésrendszer kialakítása egy nagyon hosszú távon megtérülő beruházás. Geotermikus fűtésrendszerrel üzemelő .... Tud konkrét példával szolgálni, miszerint a jelenlegi gáznak a 25 %-ába kerül ennek a működtetése, és az a beruházás, amelyet látott, az 3 és fél év alatt megtérül. Nyilván kiszámítható, hogy 3 és fél év alatt milyen jelentős hasznot tud az önkormányzatnak termelni. Arról nem is beszélve, hogy azok a lakók, akik Hajdúnánáson távhőszolgáltatási rendszerbe bekapcsoltak, azok egy kiszámítható, folyamatos, kontrollálható távfűtési költséggel tudnának számolni.

Bocskai u. 79. számú épülettel kapcsolatban elmondottakkal egyetért a polgármester úrral. Egy kérdés fogalmazódik meg benne: a polgármester úr 18 éve a város vezetője, eddig miért nem tett lépéseket az ügyben. Ettől függetlenül azt gondolja, hogy ha ennek most jött el az ideje, akkor ezt a képviselő-testület tegye meg közösen, prioritást kell, hogy élvezzen. Irritálja a hajdúnánási városlakókat az, hogy a szóban forgó épületben lakók gyakorlatilag a város pénzén élik az életüket.

A választási ígéretekkel kapcsolatban: nyilván a számonkérést a ciklus végén kell megtenni, és mindig attól, aki egyébként megnyerte a választást. Ma Hajdúnánáson dr. Éles András a polgármester, és remélhetőleg számon tudják kérni tőle azokat az ígéreteket, amelyeket a választási kampányában tett.

Morális válsággal kapcsolatban: nem szeretne mélyebben belemenni. Azt gondolja, hogy van morális válság, amelynek egyik lényege az, hogy 6 éve becsapják az embereket, és senki nem állt fel, hogy azt mondta volna, hogy „emberek, mi erről nem tudtunk”. 2006. szeptembere óta senki sem mondhatja, hogy erről nem tud. Nagyon sajnálja, hogy senki nem állt fel arról az oldalról, és asszisztálnak ahhoz, hogy saját véleménye szerint „ez a bűnöző csapat” aki irányítja ma az országot, tovább rabolja ezt a szerencsétlen nemzetet.

Az önkormányzat költségvetésének első olvasatakor a jobboldali képviselőcsoport felajánlotta az együttműködését, ami elutasításra került. Megjegyezte, hogy a korábbi képviselő-testületi ciklusban ő kétszer szavazta meg ellenzéki képviselőként az önkormányzat költségvetését. Helyesen tette, bár nagyon sok megjegyzést kapott akkor, de azt gondolta, hogy az akkori döntésekért érdemes volt azt megtennie.

A polgármester úr által, az úgynevezett szakképzési támogatási pályázattal kapcsolatosan elmondott javaslatát tudja támogatni, természetesen a feltételek kidolgozásában lehetnek a képviselő-testület tagjai között véleménykülönbségek, azonban a cél érdekében a legjobb megoldást kell a testületnek elfogadnia.

Abban bízik, hogy február 12-én a képviselő-testület egyöntetűen meg tudja szavazni az önkormányzat 2009. évre vonatkozó költségvetésének előterjesztését, és egy olyan elfogadható költségvetése lesz a városnak, amely valóban tükrözi a lehetőségeket.

A költségvetés hiánya 2006-ban 38 millió Ft volt, ami 137 millió Ft-ra emelkedett 2007. évben, míg 2008. évben 240 millió Ft volt. Azt tudni kell, hogy a 137 millió Ft hiány az benne van a 240 millió Ft-ban. A polgármester úr által említett 357 millió Ft költségvetési hiány az egy reális szám a költségvetés-tervezet első olvasatában szereplő 870 millió Ft-hoz képest.

A jobboldali képviselőcsoport tagjai partnerek abban, hogy további egyeztetésekkel milyen formában lehet a költségvetést átrendezni.

Dr. Juhász Endre alpolgármester úr ezt követően megadta a lehetőséget a hallgatóság számára, hogy véleményeiket, kérdéseiket, hozzászólásaikat megtegyék. Azt kérte, hogy a felszólalók a hozzászóló mikrofonhoz szíveskedjen kimenni, és a nevük és lakcímük bemondása után mondják el az általuk elmondani kívánt témá(ka)t.

Dr. Forgács Barnabás, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium közösségi ügyekért felelős szakállamtitkára, Debrecen, Mezőgazdász u. 48. szám alatti lakos a mezei őrszolgálattal kapcsolatosan az alábbi információt osztotta meg a képviselő-testület tagjaival, illetve a hallgatósággal:

1997-ben törvény szabályozta a természetvédelmi és mezőőri szolgáltatásnak a költségét azzal, hogy mind a megalakulásra, mind a működtetésre 50 %-os támogatást lehetett igénybe venni. Ezt követően egy miniszteri rendeletben szabályozás történt a felső korlát meghatározására, mely szerint a megalakulás már 50 %-os támogatási intenzitás mellett, de maximum 300 ezer Ft, míg a működtetésre vonatkozóan ugyanúgy az 50 %-os támogatási intenzitás mellett maximum 50 ezer Ft/hónapban került rögzítésre a támogatás felső határa.

Az Alkotmánybíróság döntése értelmében megszüntetésre került ez a passzus, hiszen jogtechnikai kérdésből adódóan törvény szinten rögzítésre került, hogy 50 %, és egy alacsonyabb szintű jogszabályban rögzítette az agrártárca azt, hogy a támogatás felső határa 300 eFt, illetve 50 eFt.

2009. évre vonatkozóan a törvénymódosítás folyamatban van, amely következtében a miniszteri rendeletben - ami a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, illetve a pénzügyminiszter együttes rendelete - ugyanúgy rögzítésre kerül majd az 50 %-os támogatási intenzitás mellett a megalakulásra vonatkozóan a 300 eFt, mint maximális támogatási összeg, míg a működtetésre vonatkozóan az 50 eFt/hó támogatási összeg.

Figyelembe véve, hogy 2007-ben, 2008-ban 500 millió Ft állt rendelkezésre az országos költségvetésben, a 2009. évi tervszám is ennek megfelelően alakul.

Azzal együtt, hogy ez a szabályozás nagyon sok esetben kedvezőtlen, a tényfelhasználás 2008-ban az 500 millió Ft-tal szemben 416 millió Ft volt.

Apor István Hajdúnánás, Dorogi u. 8. szám alatti lakos a Bocskai Lakásszövetkezet lakástulajdonosai és a távfűtésbe bekapcsolt társasházaknak a tulajdonosai nevében az alábbiakat fogalmazta meg:

Tisztában vannak, hogy a magyar gazdaság súlyosan érintő válsággal találja magát szembe, melynek hatása kihat a nemzetgazdaság minden szereplője, vállalatokra, intézményekre, szolgáltatókra, az állampolgárookra és ezen belül Hajdúnánás város lakosságára is.

Értesültek arról, hogy a város szolgáltató vállalata, illetve az önkormányzat a központi fűtés díjának jelentősebb emelését tervezte be. A mai helyzetben ezen nem lehet csodálkozni, ha az elmúlt években nem történt volna már drasztikus áremelés. Munkájuk végzése kapcsán a régióban, illetve más megyékben lévő lakásszövetkezetekkel is tartják a kapcsolatot, így ismerik az ott lévő szolgáltatóknak az árait is. Így megállapítható, hogy a város szolgáltató cégének árai nem a sereghajtók közé tartoznak. A tervezett emeléssel veszélyesebb helyzetbe kerülnek a szolgáltatást igénybe vevő lakók. Annak idején a polgármester úr mondta, hogy Hajdúnánás lakótelepén élő polgároknak a megélhetési helyzete nem kedvező, hiszen nem véletlenül, hogy ott élnek. Ez sajnos az elmúlt években tovább romlott, sok a nyugdíjas, az egy-keresetből élő család, a munkanélküli, s a hátrányos helyzetben lévő polgárok széles skálájával lehet találkozni. Sok családnak van közüzemi, vagy egyéb tartozása, és nap, mint nap találkoznak nehéz élethelyzetbe kerültekkel, hiszen a lakásszövetkezet felé is vannak tartozások. Rengeteg kérdés vetődik fel a tervezett intézkedéssel kapcsolatban. Tudják, hogy egy vállalat hatékony működéséért az ott dolgozó vezetők a felelősek, de mint tulajdonosnak, az önkormányzatnak is figyelmet kell szentelni a tevékenységre.

Az alábbi kérdéseket fogalmazta meg:

- Milyen racionális intézkedések történtek az elmúlt években a szolgáltatóknál, pld. gazdálkodás korszerűsítés?
- Gondolkoztak-e azonnali technikai fejlesztések lehetőségén?
- Az elmaradt befizetések rendezésére készítettek-e akcióttervet?
- Kalkulált-e a cég az emelés miatti esetleges elmaradások, nem fizetések növekedésével?
- Akik még fizetnek, meddig lehet még rájuk terhelni a díjakat?
- Tudja-e a képviselő-testület, hogy mekkora most a távszolgáltatási díj egy 40 m², 45 m², 50 m², 56 m², 67 m²-es lakás esetében. Bár még nem erősítette meg senki az emelkedés mértékét, de az nem 1.500,- Ft-ot, hanem 3.000,- Ft-ot fog jelenteni.

Bízok abban, hogy a képviselő-testület amikor meghozza a távhőszolgáltatás díjának emelésére vonatkozó döntését, figyelembe veszi, hogy az ott élők helyzete egyre rosszabb, sőt egyre többen fognak munkanélkülivé válni.

Kelemen Sándor Hajdúnánás, Toldi u. 15/a. szám alatti lakos elmondta, hogy az alábbi néhány gondolatot szeretné megfogalmazni az önkormányzat 2009. évi költségvetés tervezetével kapcsolatosan:

Jó pár évet a közéletben eltöltött, részese volt Hajdúnánás város mindennapos küzdelmének, az önkormányzat költségvetésének elfogadásának. A város mindig olyan szépen haladt előre, építkezett, szépült, bármilyen társadalmi rend volt sújtó helyzetben, mégis talpon maradt és fejlődött. Volt időszak, amikor nagyon szenvedett a lakosság, most is hasonló helyzet áll elő, és remélhetőleg most is kilábal a bajból. Miért kell szenvednie a lakosságnak? Magyarország gazdag ország volt. Gyárak, ipari létesítmények, üzemek adtak megélhetési lehetőséget az embereknek, amelyekből napjainkban elég sok megszűnt, illetve a termelését kénytelen volt csökkenteni, aminek következtében nagyok sok ember vált munkanélkülivé.

Sajnálatos dolognak tartja, hogy megosztják az országot jobb, illetve baloldalra. A magyar nemzet egységes volt hajdanában, remélhetően a jövőben egységessé fog kovácsolódni.

A város költségvetés-tervezetével kapcsolatosan:

A városban működő artézi kút működése jó szolgálatot tesz a városlakók ivóvízfogyasztásának. Több alkalommal kérte már egy tetőszerkezet kialakítását annak érdekében, hogy az artézi vizet hordó személyek esőben, hóesésben valami fedél alá behúzódhassanak. Azt kérte, hogy amennyiben lehetőség van rá, a képviselő-testület a tető kialakításának költségét tervezze be a költségvetésbe.

Városi szinten, de országos szinten is irritálóan hat a közbiztonság helyzete. Itt is jó lenne a zéró toleranciát bevezetni. Több alkalommal hallható volt, hogy több százezer forintos bűncselekménynek minősülő ügyet eltusoltak szabálysértési esetnek.

A városban hiába kiépültek a térfigyelő kamerák, a közterületén mégis sokszor történnek rongálások. Korábban észrevételezte a rendőrkapitány úrnak, hogy kevés a rendőr, és nem csak városi szinten, hanem országos szinten is. A városlakók nyugalmat akarnak, a családtagjaikkal békében pihenni, nem pedig félelemben élni, hogy mikor törnek rájuk illetéktelen személyek és viszik el a nehéz munkával megszerzett javaikat, illetve pénzüket. Nem lehet látni rendőrt a közterületen, de még szerdai és szombati napokon a piacon sem, ezért a város környékéről átjövő személyek, csoportok szabadon garázdálkodhatnak.

Azt kérte, hogy a város lakossága adjon életteret a mezőőröknek a munkájuk végzéséhez. A mezőőrök a rendőrség munkáját is nagymértékben elősegíti.

A tisztelet és az illendőség szerint a halottaknak a temetőben a helyük. Hajdúnánás Városi Önkormányzat is adja meg a tiszteletet a főtéren elhantolt szovjet katonáknak, és történjen meg az exhumálásuk és a hajdúnánási temetőben történő elhelyezésük.

Arra kérte a gázkutatókkal érintett lakosság azon részét, akik értesítést kaptak, hogy kártérítési igényüket az értesítésen megtalálható telefonszámon jelezzék az illetékesek felé.

Azt kívánta a város lakosságának, hogy a képviselő-testület munkáját segítsék, a képviselő-testület felé pedig azt az elvárását fogalmazza meg, hogy munkájukkal, döntéseikkel próbálják a képviselői esküjükhöz híven Hajdúnánás város javát szolgálni.

Dr. Éles András polgármester úr az elhangzott észrevételekkel, felvetésekkel, kérdésekkel, hozzászólásokkal kapcsolatosan az alábbiakat fogalmazta meg:

- A közigazgatási hivatal vezetőjét arra kérte, hogy a kistérség létrehozásával kapcsolatos egyeztetés jegyzőkönyvét az irattárból próbálja számára rendelkezésre bocsátani, és megfogja saját költségén jelenteni valamilyen formában. Talán egyszer Török István képviselő úr megérti, hogy a kistérségi központot nem ő adta el, senki nem adta el, hanem egyszerűen így döntöttek. Magyarországon jelenleg hivatalban lévő felelős politikusok azon törik a fejüket, hogy bizonyos feladatokat kistérségekhez fognak telepíteni. Ha nem fogják fel, akkor ő maga lesz az, aki biztos, hogy a legvégsőig el fog menni, hogy kifejezésre juttassa, hogy ez az országgyűlési körzet sem biztos, hogy helyén és rendjén való. Hisz itt 62 ezer

- ember van, és vannak olyan országgyűlési választóközrzetek, ahol 24 ezer ember él, és mindkét képviselő ugyanannyi szavazattal rendelkezik.
- Az ipari parkkal kapcsolatosan nem kíván foglalkozni. Annak idején felajánlotta, hogy Török István képviselő úr saját vagyonából valósítsa meg, azt nem tette meg, pedig akkor még nem volt ismert az autópálya nyomvonalának megvalósítása. Török István képviselő úr a választási kampányában az autópálya ellen agitált.
  - *A távhődíj tervezett emelésével kapcsolatban:* jelenleg 140,- Ft-ét kapja a gázt a HÉPSZOLG Kft. Várhatóan a szabad piacon a gáznak az ára 80,- Ft lesz. Kérdése, hogy a lakótelepen lakók tudják-e, hogy egy mázsa fa a tüzépen és mennyit kell még rajta dolgozni mire a cserépkályhába, vagy a kazánba kerül. 2.200,- Ft körüli ára van egy mázsa tűzifának. Tehát miközben igazat kell adnia, hogy a lakótelepen egyesek rosszul élnek és nehezen tudják megfizetni a díjmelést, de azt sem kell gondolni, hogy a város egy cége tönkremehet azért, mert szociálisan érzékeny az önkormányzat egy rétegre, vagy egy közegre. A távhődíj emelésre vonatkozó lépést nagy valószínűség szerint meg kell tenni február 12-én. Az is tervbe van véve, hogy a képviselő-testület egy olyan rendeletet szeretne a nyáron alkotni, hogy augusztustól vagy szeptembertől a gázár és a dollárár kapcsán mindenki számára ellenőrizhető legyen, hogy mennyi lesz a díja, illetve mennyit fognak számára számlázni. Elgondolkodtató azoknak a helyzete is, akik például svájci frank alapú hitelt vettek fel, és nagymértékben megnövekedett a hitelük törlesztésének mértéke.
  - Az artézi kút környékének tetővel való ellátására nem tud választ adni, még a költségvonzata sem ismert számára.
  - *Ami a rendőrséget illeti:* ami a felelősséget illeti az az, hogy a rendőrség tekintélyét a törvényalkotóknak vissza kellene adnia. Ma Magyarországon a rendőröknek nincs tekintélyük. Nagyobb joga van a betörőnek és a rablónak, mint egy rendőrnek. Még egyszer hangsúlyozza, hogy a rendőrség tekintélyét vissza kell adni, a rendőrség létszámát meg kell emelni, és akkor joggal elvárható, hogy a rendőrség helyreállítsa az országban a rendet. De ehhez az is kell, hogy ne kezdjék el sunyi módon a rendőröktől a jogokat elvenni és a rablóknak, betörőknek, zsványoknak odaadni.
  - Egyetért azzal, hogy a halottaknak a temetőben a helyük, de abban nem ért egyet, hogy Hajdúnánáson ma a főtéren elhantolt szovjet katonák exhumálása és végső nyughelyükre történő elhelyezése a legfontosabb feladat és a legközpontibb kérdés. Ha valaki abban éli ki képviselői mivoltát, hogy réztáblákkal rakja körbe egy meghatározott intézményt, vagy a néhány évtizede ott nyugvó, anyák által szült emberek háborgatásával éli ki, az neki nem tetszik.
  - Az egyik bizottság azt mondta, hogy a Pénzügyi Bizottság hozzá ne nyúljon a költségvetéshez, mert az a polgármester dolga, hogy a költségvetést előterjessze. A felelősségben való osztozás tekintetében pedig a Pénzügyi Bizottságnak a lefaragást illetően nem voltak javaslatai.
- Az önkormányzati döntésekért a polgármestert, a jegyző és a döntést előkészítő szakapparátus a felelős. A Pénzügyi Bizottság elnöke nem felelős.
- Az önkormányzat szervezeti és működési szabályzata rendelkezik arról, hogy hogyan kell előterjeszteni a költségvetést. Az állami költségvetést általában a Parlament karácsony előtt hozza meg. Karácsony és újév között az oktatási

intézményekben nem dolgozik senki, míg a Magyar Közlöny, amelyben a költségvetés számai szerepelnek, január 2-4 között jelenik meg. Ekkor az intézményvezetők tájékoztatására kerül sor, ez követően 2-3 napon belül az intézmények vezetői megpróbálják minden számba jöhető adatot összevetni, hogy első olvasatra hozzák az előterjesztésüket. A költségvetés tervezetének első olvasatát a képviselő-testületi ülés előtt 8 nappal a képviselők részére rendelkezésre kell bocsátani. Ezután közmeghallgatást kell tartani, és ezt követően kerülhet sor az átdolgozott költségvetés-tervezet ismételt megtárgyalására és a költségvetés február 15-ig történő elfogadására.

Gacsályi Gábor református lelkész, Hajdúnánás, Kossuth u. 2. szám alatti lakos Megköszönte azt, hogy 2006. óta az önkormányzatnak a látószögébe bekerült a Hajdúnánási Református Egyházközség, mint intézmény. A Református Általános Iskola épület felújításához az önkormányzat anyagi támogatást nyújtott, és egy bizonyos kölcsönt is juttatott. Minden képviselő-testületi tagnak megköszönte a város orgonájára kapott anyagi támogatást, amit levélben is kifejezésre juttatott a polgármester úr számára azzal, hogy a képviselő-testület tagjai felé is tolmácsolja. A mai nappal kezdődően elkezdtek az orgona felújítását, április 18-án lesz egy orgonahangverseny, amely alkalommal tisztelettel meghívja a képviselő-testület tagjait.

A képviselő-testületi üléseket a helyi televízióon keresztül nyomon szokta követni, és azt állapíthatja meg, hogy nem volt olyan testületi ülés, ahol az újonnan megválasztott intézményvezetőket ne bántotta volna. Azt kérte, hogy a képviselő-testület hagyja, hogy az intézményvezetők végezzék a munkájukat, s majd 5 év intézményvezetői megbízás után eldönthetik, hogy alkalmas-e újabb 5 évre megválasztani, vagy új vezetőt választanak az intézmény élére.

A református egyház is gondolkodik, hogy hogyan tudná alternatív energiákra váltani a jelenleg magas költséggel működő berendezéseit. A beadott pályázatuk sikertelennek bizonyult, mert nem az egyház nem minősül civil szervezetnek, azonban a pályázati lehetőségeket figyelemmel kísérik a jövőben is, és ha alkalom adódik, akkor beadják a pályázatukat.

Szeretettel felajánlotta, hogy nem muszáj a református templomot mind az öt lámpatesttel megvilágítani, elég lenne egy lámpatest bekapcsolása is.

Dr. Csorvási István Hajdúnánás, Irányi u. 1. szám alatti lakos hozzászólása elején elmondta, hogy amióta a képviselő-testület tagságáról lemondott, azóta a nyugalma és a vérnyomása stabilizálódott. Azt nem lehet látni előre, hogy az év közepén mi lesz, illetve a bekövetkezett változások a költségvetésben kitűzött számokat hogyan és mi módon fogják módosítani. Azt gondolja, hogy az önkormányzatnak a hitelképessége határát nem kellene elérni, mert arra is gondolni kell, hogy azt valamikor vissza is kell fizetni. Azt is lehet látni, hogy a város adóztató képessége nem fog megugrani az elkövetkezendő 10 évben. Örömmel hallotta, hogy a „két szent tehén megemlítésre került. Az egyik „szent tehén” a városban a szemétszállítás, míg a másik „szent tehén” az intézményhálózat, amiről csak szó esett, hogy vannak benne tartalékok. El kell azon gondolkodni, hogy elindult egy iskola és intézmény reform, ami ebben a tereben megtorpedózásra került. Érdekes módon és szomorúan állapítja meg, hogy az

intézmények összevonása kapcsán és a jelen közmeghallgatáson is sokkal több pedagógus volt, illetve van jelen, mint a Magyar Kultúra Napjának bármelyik rendezvényén. Szomorúan vette tudomásul, hogy Hajdúnánás városban egy nemzetközi szinten jelzett karikatúra kiállításon egy szűk baráti társaság gyűlt össze, nem volt nézőközönsége, nem volt rá a város lakossága részéről fogékonyság.

A képviselő-testületben tapasztalt személyeskedésnek – aminek jelen esetben is sikerült tanújelét kapni – nem szabadna elharapódnia hagyni, mert a megjegyzések, sértegetések nem vezetnek sehova sem.

Mint adófizető hajdúnánási állampolgár azt kérte a képviselő-testület tagjaitól, hogy a város lakosságának adójával felelősségteljes gazdálkodást folytassanak.

Apor István Hajdúnánás, Dorogi u. 8. szám alatti lakos megköszönte a polgármester úr által a kérdéseire adott válaszát, bár azok nem nyugtatták meg. Ha azt akarják látni, hogy harmónia és kézfogás is legyen, akkor elsősorban a képviselő-testület tagjainak egymással kezet kellene tudni fogni és harmóniát kellene teremteni, és ugyanezt a harmóniát meg kellene találni a polgári körökkel és a város lakosságával is. Ha egy cégnek gondjai vannak, talán ugyanazt a példát kellene követnie, mint más multinacionális cégeknek, teljes átvilágítást is kellene kérnie.

Kelemen Sándor Hajdúnánás, Toldi u. 15/a. szám alatti lakos megkérdezte, hogy a városban a hígtárgyakezelés sorsa mi lesz a jövőben.

(A közmeghallgatásról dr. Kiss József képviselő úr eltávozott, így a képviselő-testület ezt követően 15 fővel folytatta tovább a munkáját.)

Dr. Éles András polgármester úr az elhangzott kérdésekre, észrevételekre az alábbiakban válaszolt, illetve reagált:

Nem fog felelőtlen ígéretet tenni se itt, se máshol. Vagy megmondja a képviselő-testület, hogy nem tud mit csinálni a távhőszolgáltatási díj emelésével kapcsolatban, és tájékoztatást ad, hogy mi várható az elkövetkezendő 8 hónapban. Ehhez lehet támogatást kérni. Az önkormányzat a saját cégének nem tud támogatást nyújtani, mert az önkormányzat is koldus. Az Apor István városlakó konkrét kérdéseire azért nem ő válaszol, mert azt tudni kell, hogy az ügy urai nem a képviselő-testület, mert a testület csak ármegállapító jogkört gyakorol.

Felelőtlenség lenne ígéretbe bocsátkoznia. Az intézményvezetők védelmére elmondott észrevételre annyit mond, hogy ha január 5-én azt mondja a munkáltatói jogkörrel bíró vezető, hogy nagyon szigorú költségvetési gondolatokat írjanak le, mert nincs pénz. Ennek ellenére az egyik intézményvezető 73 %-os dologi kiadásnövekedést javasol.

Nagy szabad olyan kicsinyesnek lenni, hogy a református templomot 5 világítótest helyett a jövőben csak 1 lámpa világítsa meg. Ki fogja számolni és a Hajdúnánás város költségvetésébe be fogja fizetni annak a 4 lámpának a plusz megvilágítással felmerülő költségét.

A dr. Csorvási István hajdúnánási lakos által elmondottakkal teljes mértékben egyet lehet érteni. Megállapítható, hogy a volt képviselő úrnak nem csak a nyugalma és a

vérnyomása jött helyre, hanem a gondolkodásában is egy egészen más szemlélet látszik, ami egy felelősen gondolkodó városlakó szemléletét tükrözi.

Kötvénykibocsátással kapcsolatban:

Az önkormányzatok részéről 5 %-a részéről történt kötvénykibocsátás, akik az úgynevezett közvagyonnal felelnek a kibocsátott kötvényekért, kórházakkal, múzeumokkal, színházakkal, könyvtárakkal. Az önkormányzatoknak a döntéseik meghozatalakor nem ciklusokban kell gondolkodniuk, hanem hosszabb távban, és nem lehet úgy döntést hozni, hogy majd az utánuk következő képviselő-testület „behúzza az ajtót”.

A szemétszállítással kapcsolatban:

14 önkormányzat hozta létre a társulást, és ahány önkormányzat, annyi szerződést kötött. A hajdúnánási önkormányzat írta alá utoljára a szerződést, és az önkormányzat feltétele az volt, hogy a korábbi szemétszállítás feltételei maradjanak meg. Hajdúnánáson nincs korlátozva a szemétmennyiség és a szemétszállítási díjat az önkormányzat fizeti, míg Hajdúböszörményben a lakosság fizet, és ha a lakosság nem fizet, akkor az önkormányzatnak helyt kell állnia.

A költségvetés tervezetének elkészítésében megbízható szakember munkatársai voltak segítségére, akik tendenciákat látva tapasztalati számokon alapuló számokat tettek le az asztalra.

Fontosnak tartja a lakosság korrekt tájékoztatását. Szeretné, ha elfogadnák tőle, hogy Hajdúnánás városnak az lesz a rákfenéje, ha a képviselők még maguknak se hisznek abban a vonatkozásban, hogy mikor kezdődött az a hangulatromlás, amit sokan szóvá tettek.

Végül valamennyi résztvevőnek további szép estét kívánt. Ebben a nehéz helyzetben türelmet és együttérzést a képviselők iránt, valamint a családnak békességet kívánt.

Dr. Juhász Endre alpolgármester úr megköszönte polgármester úr válaszait, a jelenlévők türelmét, és reméli, hogy lesz a városnak elfogadható költségvetése a 2009. évre vonatkozóan.

A közmeghallgatás 20,10 órakor ért véget.

kmft.

Dr. Éles András
polgármester

Szűcsné dr. Sebestyén Irén
jegyző

Tóth Imre
jegyzőkönyv-hitelesítő